

Paulina Kucharska-Budzik

Uniwersytet Rzeszowski
Wydział Socjologiczno – Historyczny
Instytut Archeologii

Streszczenie

Dysertacja pt.:” *Atrybuty władzy królewskiej w wizerunkach Aleksandra Wielkiego. Studium ikonograficzno – archeologiczne*” dotyczy ikonografii zabytków uznawanych za przedstawienia Aleksandra Wielkiego. Zakres czasowy pracy to lata panowania Aleksandra Macedońskiego oraz okres Diadochów, a więc ok. 336 - 281 przed Chr.

Celem rozprawy jest identyfikacja i opis atrybutów władzy królewskiej Aleksandra Wielkiego. Analiza prowadzona jest w oparciu o źródła pisane, archeologiczne, ikonograficzne oraz numizmatyczne. Studium stanowi próbę określenia funkcji atrybutów władzy stosowanych w wizerunkach Aleksandra III i znalezienia odpowiedzi na pytanie jak jego postać miała być postrzegana dzięki wybranym atrybutom oraz jakie skojarzenia miały jego wizerunki budzić u odbiorców. Poza celami dysertacji w rozdziale I przedstawiony został stan dotychczasowych badań nad wizerunkami Aleksandra oraz metoda badawcza zastosowana w pracy. Rozdział II stanowi opis bazy źródłowej, w oparciu o którą przeprowadzona została analiza. W rozdziale III natomiast zawarte zostały informacje dotyczące atrybutów władzy królewskiej w Macedonii w świetle materiałów archeologicznych. Rozdział IV poświęcony jest na analizę poszczególnych atrybutów władzy królewskiej Aleksandra Wielkiego, w tym nakryć głowy, elementów stroju królewskiego i uzbrojenia oraz boskich atrybutów. W ostatnim rozdziale V zaprezentowane zostały wnioski z badań nad określeniem funkcji analizowanych atrybutów władzy Aleksandra III. Wskazują one na bogactwo i złożoność ikonografii związanej z tymże monarchą. W tej mnogości i różnorodności elementów ikonograficznych tkwi ponadczasowa oryginalność i nowatorstwo jego przedstawień. Po raz pierwszy także wyposażono ziemskiego króla w boskie atrybuty.

Nigdy wcześniej w kręgu kultury grecko-macedońskiej nie użyto tak wielkiej ilości atrybutów władzy królewskiej w przedstawieniach władcy. Atrybuty te ponadto posiadały propagandową wymowę wyrażając koncept monarchiczny stworzony przez Aleksandra Macedońskiego dla swojego nowego imperium.